

РЕШЕНИЕ

№ 116

гр. Кубрат , 21.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КУБРАТ, I - ВИ СЪСТАВ в публично заседание на
първи декември, през две хиляди и двадесета година в следния състав:

Председател: Албена Д. Великова
Секретар: Вера Л. Димова

като разгледа докладваното от Албена Д. Великова Гражданско дело №
20203320100411 по описа за 2020 година

Производство с правно основание чл.48 вр. с чл.45 във вр. с чл.52 от
ЗЗД.

Ищецът Т. Б. А., ЕГН ***** действащ лично и със съгласието на
родителите си Б. А. М. и Г. В. М., и тримата с адрес в *** чрез пълномощник
адв. Веселин Пенчев от АК–Шумен твърди, че на 02.08.2019 год. около 17:00
часа в град Завет, в питейно заведение, възникнал спор между неговата
компания и тази на Х.Х.. Пред заведението Д.Х. ударил шамар на ищеца, а
Е.К. му нанесъл удар в областта на корема. Намесил се и Х.Х., който нанесъл
удар с юмрук в областта на лицето на пострадалия. Пристигнала майката на
ищеца, която го откарала в МБАЛ „Св. Иван Рилски“ гр. Разград за лечение.
На 08.08.2019 г. бил прегледан от съдебен лекар, който издал приложеното
към исковата молба съдебно-медицинско удостоверение. Твърди, че в
резултат на нанесения му от този ответник, както и от Х. Ш. Х. и Д. Ш. Х.,
побой е получил телесни увреждания, изпитвал болки и дискомфорт, поради
което моли съда да постанови решение, с което осъди Ш. К. Л. и Г. А. Л. като
солидарно отговорни родители на Е. Ш. К. да му заплатят обезщетение за
причинените неимуществени вреди в резултат на неправомерното поведение
на сина им на 02.08.2019 г. – бутнал Т. Б. А. преди побоя, в размер на 1 000
лева, като претендира и направените по делото разноски.

Ищецът твърди, че на 02.08.2019 г. около 17:00 часа в гр. Завет в заведение, намиращо се до кооперативния пазар, където бил пострадалият Т.А. с приятелите си С.С.М., Н.Ф.А. и Б.Г.И. влезли братята Х. Ш. Х. и Д. Ш. Х., Е. Ш. К. и А.Ю.. В заведението Х.Х. започнал да спори с Т.А., а когато двете компании излезли пред същото, спорът им продължил. Тогава Д.Х. ударил шамар на Т.А., след което удар в корема му нанесъл и Е.К.. Впоследствие се намесил и Х.Х. и с думите „така не се прави, така се удря“, нанесъл удар с юмрук в областта на лицето на ищеца. Хванал го през тялото и го хвърлил на земята, използвайки хватка от борбата, който спорт тренирал. В този момент на помощ на Т. се притекъл А.Ю., който му помогнал да се изправи и да седне. Малко по-късно пристигнала майката на пострадалия, която го откарала до МБАЛ „Св. Иван Рилски“ гр. Разград, където бил приет на лечение и претърпял оперативна интервенция на долната устна, която била сцепена. В резултат на инцидента ищецът претърпял телесни увреждания, установени при прегледа му от съдебен лекар и описани в СМУ № 247/08.08.2019 г. Проведено е било разследване по преписка вх. № 516/2019 г. по описа на Районна прокуратура – Кубрат, приключило с Постановление за отказ да се образува досъдебно производство от 30.09.2019 г., тъй като деянието е от частен характер, като материалите по преписката са били изпратени на МКБППМН при Община Завет, която с Решение № 7/06.12.2019 г. е наложила на Х. Ш. Х., Д. Ш. Х. и Е. Ш. К. наказание – възпитателна мярка „Предупреждение по чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗБППМН“. Впоследствие пострадалият е инициирал производство на НЧХД № 262/2019 г. по описа на РС– Кубрат, което обаче е прекратено на основание чл. 289, ал. 1, вр. с чл.24, ал. 1 т. 6 от НПК.

Заявява, че в резултат от нанасения побой са му причинени сериозни болки и страдания, претърпял хирургична интервенция, стационарно лечение, а възстановяването му е отнело повече от месец. Поради това претендира репарирването на тези болки и страдания от солидарно отговорните за поведението на сина им Е. Ш. К. негови родители – Ш. К. Л. и Г. А. Л., като бъдат осъдени да му заплатят обезщетение в размер на 1 000 лева.

В съдебно заседание ищецът чрез процесуалния си представител поддържа исковата молба в частта □ досежно предявения срещу ответниците Ш. К. Л. и Г. А. Л. иск, поради прекратяването на производството в

останалата част, и пледира за уважаване на претенцията в пълен размер.

Ответниците Ш. К. Л., ЕГН ***** и Г. А. Л., ЕГН ***** като родители на Е. Ш. К., вс. от *** като родители на Е. Ш. К., редовно уведомени за постъпилата искова молба, в срока по чл.131 от ГПК не депозират писмен отговор и не правят доказателствени искания.

В съдебно заседание се явява лично Г. А. Л. и упълномощения от ответниците адв. Вели, който оспорва иска. Твърди, че Е. Ш. К. не е нанасял удари на пострадалия Т. Б. А., а се е намесил само и единствено да преустанови инцидента, като е издърпал Х.Х.. Заявява, че претърпените от пострадалия болки и страдания са причинени от Х. Ш. Х. и Д. Ш. Х., които поради това са се споразумели с ищеца и производството по отношение на тях е прекратено. Моли съдът да отхвърли иска изцяло като неоснователен.

Съобразявайки становищата на страните, събраните по делото доказателства по вътрешно убеждение и приложимия закон, съдът прие за установено от фактическа страна, следното:

В Районна прокуратура–Кубрат е била образувана преписка вх. № 516/2019 г., пр. вх. № 290000-4757/2019 г. по описа на РУМВР – Кубрат, приключила с Постановление за отказ да се образува досъдебно производство от 30.09.2019 г. (л.7) за това, че на 02.08.2019 г. в гр. Завет е бил нанесен побой на малолетния Т. Б. А..

След като прокурорът отказал да образува досъдебно производство, изпратил материалите от преписката на МКБППМН при Община Завет, която образувала възпитателно дело, разгледано на 06.12.2019 г. и приключило с Решение № 7/06.12.2019 г., с което на всеки от непълнолетните Х. Ш. Х., Д. Ш. Х. и Е. Ш. К. е наложено наказание – възпитателна мярка „предупреждение“ по чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗБППМН.

От съдържанието на същото се установява, че на 02.08.2019 г. в гр. Завет е възникнал конфликт, при който Х. Ш. Х. и Д. Ш. Х. са нанесли побой на ищеца, а Е. Ш. К. е бутнал Т.А. с намерението да предотврати разрастване на инцидента. Видно от мотивите на цитираното решение, „преди да стане побоя Е. бутнал Т. да спрат да се дразнят ...“.

Не е спорно, а се установява и от представената по делото епикриза, че веднага след побоя Т.А. е бил откаран в МБАЛ „Св. Иван Рилски“ гр. Разград, където бил приет на лечение. Поради това, че долната му устна била сцепена, била извършена оперативна интервенция.

От показанията на св. А. се установява, че на посочената дата и място действително ответникът Кязим е бутнал пострадалия, но той не е паднал на земята.

Съдът кредитира показанията на разпитания свидетел, тъй като същият няма родствени връзки със страните, възпроизвежда факти, които е възприел лично и непосредствено, под страх от наказателна отговорност.

От съдържанието на представеното СМУ № 247/08.08.2019 г. е видно, че в резултат на инцидента на 02.08.2019 г. Т. Б. е получил отоци на лицева половина–скула и долночелюстен клон, разкъсване на лигавицата на устната кухина, повърхностни разкъсно-контузни рани в областта на брадичката леко вдясно и в областта на десния долночелюстен клон.

Установената фактическа обстановка, налага следните правни изводи:

С оглед изложените в исковата молба обстоятелства и формулиран петитум, съдът квалифицира правно предявените обективно съединени искове по чл.48 вр. с [чл.45](#) и [чл.52 от ЗЗД](#).

В тежест на ищеца е да докаже положителните факти, от които извлича благоприятни за себе си последици, т. е. положителните елементи от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД – противоправно поведение, описано в обстоятелствената част на исковата молба, вреди, причинна връзка между двете и вина, която се предполага, обстоятелството, че към момента на осъществяване на деликта, деликвентът е бил непълнолетен, както и качеството на ответниците на родители, които упражняват родителските права спрямо прекия причинител на увреждането. Ищецът следва да докаже и претенциите си по размер.

В конкретния случай е налице влязло в законна сила Решение № 7/06.12.2019 г. на МКБППМН при Община Завет, за същото деяние, с което на ответника Е. Ш. К., както и на Х. Ш. Х. и Д. Ш. Х. са наложени наказания

– възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗБППМН „Предупреждение“. Съдът приема, че така постановеното решение има характер на произнесена присъда, защото местните комисии по ЗБППМН са овластени от закона да налагат изрично регламентирани наказания на непълнолетни. Съобразно разпоредбите на чл. 61 от НК и чл. 78 от НК при образуване на наказателно производство срещу непълнолетни лица в случаите, когато се установи, че деянията са извършени поради увлечение и лекомислие от тях, следва наказателното производство да бъде прекратено и да се наложат съответните възпитателни мерки по закона. Следователно самият законодател е оправомощил местните комисии да преценяват тежестта на извършеното и да налагат наказание, което по същество замества осъждането им по НК.

Според чл. 300 от ГПК постановената от наказателния съд присъда (в случая решение на МКБППМН, което обаче има същия характер като присъдата по смисъла на цитираната норма) е задължителна за гражданския съд, който разглежда имуществените последици на деянието, относно това дали то е извършено, неговата противоправност и виновността на дееца. Това означава, че по настоящото дело съдът е обвързан да приеме за безспорно, без да се доказва допълнително, че ответникът Е. Ш. К. виновно е извършил съответното деяние, за което вече е бил осъден.

При така установената фактическа обстановка, безспорно са ясни авторството и вината на Е. Ш. К., както и пряката връзка между деянието и нанесените на ищеца телесни увреждания, но в случая не е предмет на производството предявен иск по чл. 45 ЗЗД против прекия причинител, а субективно съединени иски по чл. 48 ЗЗД против неговите родители.

Родителите и осиновителите на непълнолетен извършител на деликт отговарят по чл. 48 ЗЗД за уврежданията от противоправното деяние, които те лично не са причинили, като отговорността им не е гаранционно-обезпечителна – вместо непълнолетното дете – деликвент. Родителите и осиновителите имат задължението да формират възгледи, убеждения и привички за поведение на детето, и да го подготвят за живота в обществото, като продължават да се грижат за възпитанието му и да му внушават внимателно отношение при действията му, до навършване на пълнолетие – 18 години. Отговорността им по чл. 48 ЗЗД е поради това лична - за неупражнен

родителски контрол и за недостатъчно възпитание на детето. Съгласно чл. 48, ал. 3 ЗЗД те се освобождават от отговорност, ако не са били в състояние да предотвратят настъпването на вредите. Имат се предвид случаите на деликт поради неупражнен по обективни причини надзор от родител/осиновител или неполагане на грижи по доброто възпитание (също по обективни причини) на детето – извършител на деликта. Обективните причини трябва да са от такова естество, че родителят/осиновителят да е бил в невъзможност да предотврати противоправното поведение на непълнолетния, както и да е изключена изобщо възможността той да възпитава и контролира детето. Възможно е при извършване на деликта родителят/осиновителят да не е имал възможност да осъществи надзор или да попречи на непълнолетния да го стори, но той не може да се ползва от чл. 48, ал. 3 ЗЗД, ако в периода преди деликта не е осъществил правилно своя дълг по възпитанието на детето. Доброто възпитание не се презумира и, ако непълнолетният извърши противоправно деяние, то това е илюстрация, че усилията на родителите/осиновителите не са дали резултат, а задълженията по възпитанието, контрола и надзора, не са изпълнени. В този смисъл е без значение на какви добродетели те са учили детето си, каква ценностна система са се стремили да изградят у него и с какви методи, щом то с поведението си на практика демонстрира незачитане на основни морални норми, неуважение към личността и имуществото на други правни субекти. Важни са не намеренията и субективните усещания на родителите във възпитателния процес, а резултатът от същия. Тази отговорност е презумптивна и се разкрива като гражданскоправна санкция за занемарен родителски дълг по възпитанието и контрола на ненавършилото пълнолетие дете. С посочената законова разпоредба родителите се стимулират към изпълнение на задълженията си, по възпитанието и контрола на децата. Ако тези задължения не са изпълнени добре, родителите ще отговарят за обезщетяване на вредите, причинени от техните деца. Прието е, че родителите отговарят не само за това, че не са упражнили конкретен контрол върху поведението на непълнолетния тогава, когато е извършено непозволено увреждане, но и затова, че в един по-ранен период не са изпълнили своя дълг, по възпитанието му. Това тяхно неизпълнение на задълженията по възпитанието, контрола и надзора е благоприятствало извършването на непозволеното увреждане.

Отговорността на родителя по чл. 48 ЗЗД е лична. Действа презумпцията, че родителите са виновни, защото не са дали добро възпитание или не са упражнявали контрол и надзор над децата си и затова те са причинили вреди на трети лица. Те ще се освободят от материална отговорност само при условията на чл. 48, ал. 3 ЗЗД, ако докажат, че добре са ги възпитали и са ги държали под свой контрол и надзор, но въпреки това не са успели да предотвратят настъпването на вредите. Следователно тежестта на доказване и оборване презумпцията на закона е възложена на родителите. По делото обаче тази законова презумпция не е оборена, тъй като ответниците не ангажираха доказателства и доказателствени средства в срока по чл. 131 ГПК.

В случая няма спор, че Е. Ш. К. живее със своите родители, като същите са длъжни да го възпитават, че следва да спазва определени правила, от което следва ангажирането на отговорността им на основание чл. 48 ЗЗД.

В разпоредбата на чл. 48 ЗЗД е установена личната отговорност на родителите и осиновителите за вредите, причинени от децата им, които не са навършили пълнолетие. Последната е обусловена от наличието на виновно и противоправно деяние, извършено от непълнолетното дете, което е в пряка причинно-следствена връзка с настъпилия вредоносен резултат. Отговорността на родителите обаче почива и на собствено правно основание и представлява санкция за неупражнен родителски надзор и недостатъчно възпитание на детето, в резултат на което е осъществено противоправното деяние и вреда. Следователно, за да възникне отговорността на родителя за вредите причинени от виновните и противоправни деяния на ненавършилите пълнолетия деца, следва в обективната действителност да са се осъществили следните материалноправни предпоставки: 1) деяние (действие или бездействие); 2) противоправност (несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение); 3) вреди (неблагоприятно засягане на имуществената сфера на увредения или накърняване на неговия телесен интегритет, респ. на неговото достойнство и чест); 4) причинно-следствена връзка между противоправното поведение и настъпилите имуществени вреди (вредоносният резултат в съвкупния съпричинителен процес между явленията в природата следва да е закономерна, необходима, естествена, присъща последица от виновното противоправно поведение на делинквента); 5) вина

на делинквента, която съобразно уредената в чл. 45, ал. 2 ЗЗД оборима презумпция се предполага и б) виновното лице да не е навършило пълнолетие и да живее при родителите си, респективно единия от тях доколкото съгласно чл. 122, ал. 1 СК носител на родителски права и задължения по отношение на ненавършилите пълнолетие деца е всеки родител, който не е лишен от упражняването на родителски права. Отговорността на родителя е не само, за това че не е предотвратил причиняването на вредата, но основно за това, че в цялостния процес на възпитание не е изпълнил родителския си дълг.

По отношение на размера на претенцията, то следва да се посочи, че съгласно съдебната практика на основание чл. 52 ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди трябва да е съобразен с обществения критерий за справедливост. Неимуществените вреди нямат парична оценка, поради което обезщетението за тях се определя по вътрешно убеждение от съда. Справедливостта, като критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. В този аспект справедливостта по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а тя се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителността и степен на интензитет, възраст на увредения, обществено и социално положение. В тази насока тежестта на доказване е върху ищеца, но и той не прояви необходимата активност, за да установи как се е отразил инцидента – нито чрез СМЕ, нито чрез гласни доказателства.

В настоящия случай се установява, че към датата на деянието пострадалият е бил на възраст 13 години, претърпял е оперативна интервенция, но какъв е бил срока на оздравителния процес, ще има ли занапред последици за здравето му и пр. не се събраха данни. Доколкото обаче се установи от показанията на св. А., че синът на ответниците само е бутнал пострадалия, съдът счита, че справедлив размер на обезщетението за неимуществени вреди е сумата от 100 лв. За разликата над тази сума до пълния претендиран размер искът следва да се отхвърли като недоказан.

С оглед изхода на делото, а именно – частично уважаване на исковата

претенция, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца се дължат разноски по съразмерност, съответно на уважената част от иска. Същите се констатираха от съда в размер на 500 лв. - заплатен адвокатски хонорар, от които по съразмерност с уважената част от иска в полза на ищеца следва да се присъди сумата от 50 лв.

Ответниците следва да заплатят и държавна такса върху уважения граждански иск в размер на 50.00 лева.

Мотивиран така, Кубратският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл. 48 вр. с чл.45 от ЗЗД, Ш. К. Л., ЕГН ***** и Г. А. Л., ЕГН ***** като родители на Е. Ш. К., ЕГН *****, вс. от *** да заплатят на Т. Б. А., ЕГН ***** действащ лично и със съгласието на родителите си Б. А. М. и Г. В. М., и тримата с адрес в *** сумата **100.00 лева** (сто лева, нула стот.), представляваща обезщетение за претърпени от Т. Б. А. неимуществени вреди – болки и страдания, вследствие на умишлено причинени му телесни увреждания на 02.08.2019 г., за което с Решение № 7/06.12.2019 г. на МКБППМН при Община Завет е признат за виновен и ОТХВЪРЛЯ иска в останалата част до предявения размер от 1000.00 лева като недоказан.

ОСЪЖДА Ш. К. Л., ЕГН ***** и Г. А. Л., ЕГН ***** като родители на Е. Ш. К., ЕГН *****, вс. от *** да заплатят на Т. Б. А., ЕГН ***** действащ лично и със съгласието на родителите си Б. А. М. и Г. В. М., и тримата с адрес в ***, сумата **50.00 лева** (петдесет лева, нула стот.) – сторени разноски по делото съразмерно с уважав.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, Ш. К. Л., ЕГН ***** и Г. А. Л., ЕГН ***** като родители на Е. Ш. К., ЕГН *****, вс. от ***, да заплатят по сметка на Районен съд – Кубрат сумата **50.00 лева** (петдесет лева, нула стот.) – държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд – Разград в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Кубрат: _____